

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми
Людмила Людмила ТРАНЧЕНКО
«*08*» *серпня* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУРОРТНА СПРАВА

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»

Освітньо-професійна програма: «Туризм»

Факультет: менеджменту

Умань-2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Курортна справа» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація», освітньо-професійної програми «Туризм» – Умань: Уманський НУС, 2024. – 24 с.

Розробник: д.е.н., професор Людмила ТРАНЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від «08» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри Людмила ТРАНЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)
«08» серпня 2024 року № 1

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від «09» серпня 2024 року № 1

Голова Марина ГОМЕНЮК
(підпис) (прізвище та ініціали)

«09» серпня 2024 року № 1

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»	вибіркова
Модулів – 1	Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки
Змістових модулів – 3		II-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – (за наявності)		Семестр
Загальна кількість годин – 90 годин		3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,0 год., самостійної роботи здобувача – 6,0 год.	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітньо-професійна програма: «Туризм»	Лекції
		14
		Практичні
		16
		Самостійна робота
		60
		У тому числі індивідуальні завдання
Вид контролю		
	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Курортна справа» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС.

Навчальна дисципліна «Курортна справа» належить до циклу вибіркового освітнього компоненту, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Метою викладання навчальної дисципліни «Курортна справа» є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері історичного розвитку та сучасного стану санаторно-курортної справи в Україні та світі.

Завданням вивчення дисципліни «Курортна справа» є:

- теоретико-методологічних засад курортної справи;
- особливостей впливу природно-ресурсних факторів на розвиток курортної справи;
- вивчення гідромінеральних природних лікувальних ресурсів;
- ознайомлення з принципами організації курортної справи;
- загальних уявлень про курорти та їх типологію;
- характеристики рекреаційної сітки;
- методів санаторно-курортного лікування;
- географії курортів світу та України;
- раціонального використання та збереження курортних ресурсів.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: вивчення навчальної дисципліни «Курортна справа» ґрунтується на сформованих компетентностях та програмних результатах, здобутих унаслідок навчання на інших спеціальностях та в неформальній освіті.

Дисципліна «Курортна справа» стає допоміжною компетенцією майбутніх фахівців туризму яка професійно дозволяє оперувати інформацією стосовно визначення основ санаторно-курортної справи в Україні та в різних країнах світу, а також використовувати її в практичній роботі щодо формування конкурентоспроможного туристичного продукту та підвищення якості туристичного обслуговування споживачів.

Паралельно з вивченням дисципліни згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти, вивчаються дисципліни: ОК 2 «Інноваційні технології в туризмі», ОК 3 «Управління рекреаційними центрами», ОК 4 «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі», окремі теми яких взаємодоповнюються і сприяють досягненню спеціальних компетентностей та програмних результатів. А також дисципліни з циклу вільного вибору, освітній контент яких підсилює формування компетентностей та очікуваних програмних результатів з «Курортна справа» за даною ОПП.

Вивчення навчальної дисципліни «Курортна справа» передбачає формування та розвиток у здобувачів спеціальних та фахових компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» галузі знань 24 Сфера обслуговування (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Курортна справа»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.	PH 12	Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними destинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.
ЗК 2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.		
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 3	Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній destинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.	PH 12	Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними destинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.
СК 7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.		

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Курортна справа», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Курортна справа»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у курортології і є основою для проведення досліджень, критично осмислювати проблеми у сфері туризму і рекреації	У процесі викладання ОК «Курортна справа» передбачене застосування як традиційних, так і проблемно-орієнтованих, інноваційних інтерактивних навчальних технологій. А у процесі виконання здобувачем самостійної роботи, перевага надається ініціативному самонавчанню, що дозволяє магістру в межах загальних тем обирати і досліджувати проблемні питання за інтересами. При викладанні ОК «Курортна справа» застосовуються також інноваційні та інтерактивні форми занять: проблемна лекція, лекція-конференція, семінар-дискусія, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, представлення доповіді на конференцію, виконання модульних контрольних заходів.
2	Уміння/навички:		
2.1	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем туристично-рекреаційної діяльності, які необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань.	У процесі вивчення ОК «Курортна справа» застосовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу; практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь») відбуваються з використанням проблемно-пошукового методу навчання; дослідницький метод під час виконання самостійної роботи.	Усне опитування, тестування, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, представлення доповіді на конференцію, виконання модульних контрольних заходів.
2.2	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у сфері туризму та рекреації		
2.3	Здатність розв'язувати проблеми у сфері туризму та рекреації за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.		
3	Комунікація:		

3.1	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців сфери туризму та рекреації	У процесі вивчення ОК «Курортна справа» застосовуються метод стимулювання інтересу й мотивації до навчання. Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Усне опитування, тестування, представлення результатів науко-дослідної та індивідуальної роботи, поточний модульний контроль.
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	Управління робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у сфері туризму та рекреації	У процесі вивчення ОК «Курортна справа» застосовуються метод стимулювання інтересу й мотивації до навчання. Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Усне опитування, тестування, представлення результатів науко-дослідної та індивідуальної роботи, поточний модульний контроль.

Таблиця 2.3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Курортна справа»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 12	Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINATION на національному, регіональному та локальному рівнях.	Пояснювально-ілюстративний метод, із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу. Практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь») відбуваються з використанням проблемно-пошукового та евристичного методів навчання. Дослідницький метод під час виконання самостійної роботи, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, перевірка результатів виконання презентацій (в т.ч. індивідуальних науково-дослідних завдань), контролю засвоєння навчального матеріалу, завдань самостійного опрацювання; тестування, поточний модульний контроль.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Розвиток курортної справи.

Тема 1. Теоретико-методологічні засади курортної справи. Особливості впливу природно-ресурсних факторів на розвиток курортної справи.

Вступ до дисципліни: поняття, предмет, мета, завдання, структура дисципліни. Курортологія як вид науково-практичної діяльності у складі курортної справи. Місце санаторно-курортного комплексу в сфері надання послуг населенню. Взаємозв'язок курортної справи з іншими видами діяльності. Роль курортів в зміцненні здоров'я людини. Вимоги до курортів. Основні типи курортів: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні. Рекреаційна мережа. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні: санаторії, санаторії-профілакторії, пансіонати, курортні клініки, курортні готелі. Критерії їх державної акредитації. Основні принципи санаторно-курортного лікування. Санаторний режим та його особливості. Основи курортного лікування (кліматичні, бальнеологічні, фізіотерапевтичні й інші фактори). Медичний відбір пацієнтів (хворих) для санаторно-курортного лікування.

Тема 2. Гідромінеральні природні лікувальні ресурси.

Значення води. Розподіл води в гідросфері. Водні ресурси України (підземні води, артезіанські води: місцерозташування, зміст). Фізико-хімічні властивості мінеральних вод. Основні бальнеологічні групи мінеральних вод. Класифікація мінеральних вод в Україні. Обливання, обмивання, обтирання, укутування, компрес, як методи використання води з метою впливу на організм людини та загартування. Лікувально-профілактичні купання: види та об'єкти впливу. Фази купання. Морське й лікувально-морське купання: цілі й правила. Каскадне купання. Водні процедури в басейнах. Історія водолікування: гідротерапія, бальнеотерапія. Температурний, хімічний, механічний фактори ванн. Ванни та їх різновиди. Душ та його види. SPA-технології в відновлювальному лікуванні захворювань на курортах. Проблеми та напрямки організації SPA-туризму. Історія лазні. Типи лазень: руська, фінська, японська й ін. Вплив лазні на організм людини та її використання. Лазневий віник та його види.

Тема 3. Принципи організації курортної справи. Курорти та їх типологія.

Організація санаторно-курортної справи. Класифікація курортів. Інноваційні типи курортів. Організація санаторно-курортного обслуговування. Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні. Організація дієтичного харчування. Курортна система України. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи. Роль курортів в зміцненні здоров'я людини. Вимоги до курортів. Основні типи курортів: кліматичні, бальнеологічні,

грязелікувальні, перехідні. Рекреаційна мережа. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні: санаторії, санаторії-профілакторії, пансіонати, курортні клініки, курортні готелі. Критерії їх державної акредитації.

Тема 4. Характеристика рекреаційної сітки. Методи санаторно-курортного лікування.

Основні принципи санаторно-курортного лікування. Санаторний режим та його особливості. Основи курортного лікування (кліматичні, бальнеологічні, фізіотерапевтичні й інші фактори). Медичний відбір пацієнтів (хворих) для санаторно-курортного лікування. Медична кліматологія як наука. Метеорологія. Кліматотерапія: 12 визначення, зміст. Методи кліматолікування: аеротерапія, геліотерапія, талассотерапія, спелеотерапія, псаммотерапія, кінезотерапія. Обливання, обмивання, обтирання, укутування, компрес, як методи використання води з метою впливу на організм людини та загартування. Лікувально-профілактичні купання: види та об'єкти впливу. Фази купання. Морське й лікувально-морське купання: цілі й правила. Каскадне купання. Водні процедури в басейнах. Грязьові аплікації: використання, типи. Парафінолікування, озокеритолікування, лікування нафталанською нафтою. Хімічний склад глини та її цілющі властивості. Макро- та мікроелементи. Зовнішнє й внутрішнє використання глини. Псаммотерапія. Історія використання лікарських рослин. Лікарські форми та їх види. Історія використання меду та продуктів бджільництва. Макро- та мікроелементи (хімічний зміст), вітаміни меду, перга, прополіс, маточне молоко, бджолиний віск, пилок, використання для лікування різноманітних хвороб. Дієтичне харчування: цілі, призначення й особовості при використанні в санаторно-курортних установах дієтичного харчування. ЛФК: основи та історія розвитку. Заняття ЛФК: форми та структура. Показання щодо пересувального режиму. Принципи формування груп хворих та послідовність використання окремих форм ЛФК. Йога.

Змістовий модуль 2. Курорти світу та України.

Тема 5. Географія курортів світу та України.

Зародження і розвиток курортів в світі. Перші згадки про курорти. Історія курортів світу. Розвиток курортів в Україні. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів. Основні біометеорологічні фактори. Методи кліматотерапії. Роль фізкультурно-оздоровчих факторів. Географія курортів в Дальньому зарубіжжі: Центральна Європа, Південна Європа, Північна Європа; Америка; Близький Схід; Азія, Океанія й Африка. Курорти помірного поясу та субекваторіально-тропічні курорти. Курорти перехідного типу. Місце курортів України серед приморських кліматичних світових курортів. Основні методи лікування й оздоровлення, які застосовують на сучасних європейських курортах.

Тема 6. Раціональне використання та збереження курортних ресурсів.

Організація санаторно-курортної справи. Закон України «Про курорти». Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням». Документи ФСС з ТВП. Документи ФСС НВВ. Документи МОЗ України. Реєстр галузевих нововведень. Концепція розвитку санаторно-курортної галузі. Установи курортної галузі України: санаторії МОЗ України; Міністерство праці та соціальної політики України; Фонд соціального страхування з ТВП; Міністерство охорони здоров'я; науково-дослідні установи; вищі навчальні заклади. Правова охорона курортних, лікувально-оздоровчих та рекреаційних зон. Охорона курортних ресурсів від виснаження і забруднення. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом.

Змістовий модуль 3. Санаторно-курортне господарство країн світу та України.

Тема 7. Курортне господарство країн світу.

Роль курортів в зміцненні здоров'я людини. Вимоги до курортів. Основні типи курортів: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні. Географія курортів в Дальньому зарубіжжі: Центральна Європа, Південна Європа, Північна Європа; Америка; Близький Схід; Азія, Океанія й Африка. Курорти помірного поясу та субекваторіально-тропічні курорти. Курорти перехідного типу. Основні методи лікування й оздоровлення, які застосовують на сучасних європейських курортах. Санаторно-курортне господарство Європи. Сучасний стан курортного господарства Європи. Бальнеологічні курорти Європи. Кліматичні курорти Європи. Курортне господарство Азії. Бальнеологічні курорти Азії. Курорти Америки, Африки, Австралії та Океанії. Загальна характеристика курортного господарства країн Америки, Африки, Австралії та Океанії.

Тема 8. Курортний комплекс України.

Роль курортів в зміцненні здоров'я людини. Вимоги до курортів. Основні типи курортів: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні. Поняття «лікувально-оздоровча місцевість». Основні курорти України. Основні методи лікування й оздоровлення, які застосовують на сучасних європейських курортах. Функціональна структура санаторно-курортних закладів. Кліматичні споруди: кліматопабільйони, аеросолярії, відкриті та закриті басейни, лікувальні пляжі. Типи пляжів. Обладнання пляжу та організація пляжного відпочинку. Обладнання кліматичних споруд від їх функціонального призначення. Устаткування кліматичних споруд. Умови праці масажиста та обладнання масажного кабінету. Служби та їх обладнання при кліматичних спорудах (медична, метеорологічна, воднорятувальна та ін.). Курортний

комплекс України. Характеристика курортного комплексу України. Територіальна структура курортного комплексу України. Курортна система України. Туристично-рекреаційна система Черкаського регіону. Сільський (зелений) туризм як оздоровчо-лікувальний напрям. Відпочинок у туристичних та курортних центрах, розташованих у селищах та містечках (зелений туризм), стаціонарний відпочинок у сільській місцевості (сільський туризм), відпочинок у сільських приватних господарствах (агротуризм). відпочинок із заняттям екологічним сільським господарством (екологічний туризм). Організація відпочинку на природі екологічно чистих територій, відвідування місць, які становлять історичний, культурно-пізнавальний, етнографічний інтерес, що має на меті пропагування збереження навколишнього середовища.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л.		п.	лб	інд.	с.р.	
1	2	3	4		6	7
Змістовий модуль 1. Розвиток курортної справи						
Тема 1. Теоретико-методологічні засади курортної справи. Особливості впливу природно-ресурсних факторів на розвиток курортної справи.	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Гідромінеральні природні лікувальні ресурси	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Принципи організації курортної справи. Курорти та їх типологія	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Характеристика рекреаційної сітки. Методи санаторно-курортного лікування	12	2	2	-	-	8
Усього за 1 змістовим модулем	44	8	8	-	-	28
Змістовий модуль 2. Курорти світу та України						
Тема 5. Географія курортів світу та України	10	-	2	-	-	8
Тема 6. Рациональне використання та збереження курортних ресурсів. Організація санаторно-курортної справи	12	2	2	-	-	8
Усього за 2 змістовим модулем	22	2	4	-	-	16
Змістовий модуль 3. Санаторно-курортне господарство країн світу та України						
Тема 7. Санаторно-курортне господарство країн світу	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Курортний комплекс України	12	2	2	-	-	8
Всього за 3 змістовим модулем	24	4	4	-	-	16
Всього за семестр	90	14	16	-	-	60

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Змістовий модуль 1. Розвиток курортної справи туристичних послуг		
1	Теоретико-методологічні засади курортної справи. Особливості впливу природно-ресурсних факторів на розвиток курортної справи.	2
2	Гідромінеральні природні лікувальні ресурси	2
3	Принципи організації курортної справи. Курорти та їх	2
4	Характеристика рекреаційної сітки. Методи санаторно-	2
Усього за змістовим модулем 1		8
Змістовий модуль 2. Курорти світу та України		
5	Тема 5. Географія курортів світу та України	2
6	Тема 6. Раціональне використання та збереження курортних ресурсів. Організація санаторно-курортної справи	2
Усього за змістовим модулем 2		4
Змістовий модуль 3. Санаторно-курортне господарство країн світу та України		
7	Санаторно-курортне господарство країн світу	2
8	Курортний комплекс України	2
Усього за змістовим модулем 3		4
Усього за навчальною дисципліною		16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Змістовий модуль 1. Розвиток курортної справи туристичних послуг		
1	Теоретико-методологічні засади курортної справи. Особливості впливу природно-ресурсних факторів на розвиток курортної справи.	6
2	Гідромінеральні природні лікувальні ресурси	6
3	Принципи організації курортної справи. Курорти та їх	8
4	Характеристика рекреаційної сітки. Методи санаторно-	8
Усього за змістовим модулем №1		28
Змістовий модуль 2. Курорти світу та України		
5	Тема 5. Географія курортів світу та України	8
6	Тема 6. Рациональне використання та збереження курортних ресурсів. Організація санаторно-курортної справи	8
Усього за змістовим модулем №2		16
Змістовий модуль 3. Санаторно-курортне господарство країн світу та України		
7	Санаторно-курортне господарство країн світу	8
8	Курортний комплекс України	8
Усього за змістовим модулем №3		16
Усього за навчальною дисципліною		60

На основі літературних та Інтернет-джерел підготувати мультимедійну презентацію на тему (на вибір) або запропонувати власну тему науково-дослідного дослідження:

Приклади тем:

1. Сільський (зелений) туризм як оздоровчо-лікувальний напрям.
2. Відпочинок у туристичних та курортних центрах, розташованих у селищах та містечках (зелений туризм).
3. Стаціонарний відпочинок у сільській місцевості (сільський туризм).
4. Відпочинок у сільських приватних господарствах (агротуризм).
5. Відпочинок із заняттям екологічним сільським господарством (екологічний туризм).

6. Організація відпочинку на природі екологічно чистих територій, відвідування місць, які становлять історичний, культурно-пізнавальний, етнографічний інтерес, що має на меті пропагування збереження навколишнього середовища.
7. Сучасна курортна медицина: сутність, складові, методи.
8. Сучасний світовий ринок лікувального туризму.
9. Охорона природних лікувальних ресурсів.
10. Періоди розвитку курортної справи у світі: стихійно-емпіричний (Стародавні часи – Середньовіччя).
11. Періоди розвитку курортної справи у світі: науково-курортологічний (XVI – XVII ст.).
12. Періоди розвитку курортної справи у світі: комерційний (XIX – поч. XX ст.).
13. Періоди розвитку курортної справи у світі: диференційований (XX ст.).
14. Розвиток курортної справи в Україні
15. Кліматична характеристика України: континентальний клімат степів.
16. Кліматична характеристика України: континентальний клімат лісів.
17. Кліматична характеристика України: приморський клімат.
18. Кліматична характеристика України: середньо- і високогірний клімат.
19. Кліматичні зони України: відносно сприятлива зона.
20. Кліматична характеристика України: сприятлива зона.
21. Кліматична характеристика України: достатньо сприятлива зона.
22. Аеротерапія: сутність методу, показання і протипоказання. Фази у механізмі дії повітряних ванн.
23. Геліотерапія: сутність методу, показання і протипоказання. Дозування сонячних ванн.
24. Таласотерапія: сутність методу, показання і протипоказання.
25. Спелеотерапія: сутність методу, показання і протипоказання.
26. Ландшафтотерапія: поняття, показання для лікування.
27. Кліматичні камери: галокамери, спелеокамери.
28. Підземні санаторії на курортах світу.
29. Основні групи кліматопроедур.
30. Дозування теплових кліматопроедур.
31. Дозування холодних кліматопроедур.
32. Напрями мікрокліматотерапії: аероіонотерапія, аерофітотерапія.
33. Класифікація кліматичних курортів.
34. Загальні показання до кліматотерапії.
35. Центри таласотерапії на узбережжях морів і океанів: історія й сучасність.
36. Терапевтична дія мікроклімату карстових і соляних печер.
37. Історія розвитку бальнеології.
38. Лікувальні мінеральні води України.
39. Історія розвитку грязелікування.
40. Основні типи лікувальних грязей.
41. Механізм дії грязелікувальних процедур на організм людини.

42. Історія розвитку глинолікування.
43. Макроелементи у складі лікувальної глини.
44. Мікроелементи у складі лікувальної глини.
45. Ультрамикроелементи у складі лікувальної глини.
46. Використання глини в лікувальних цілях.
47. Інфрачервона термотерапія: сутність методу, переваги, показання та протипоказання.
48. Пресотерапія в термотерапії.
49. Термотерапія в косметології.
50. Лікування нафтопродуктами.
51. Роль Асклепія у становленні фітотерапії.
52. Роль Гіппократа у становленні фітотерапії.
53. Роль Авіценни у становленні фітотерапії.
54. Натуропатія.
55. Особливості та закономірності розвитку підприємницької діяльності агроосель у сфері сільського зеленого туризму/
56. Правові засади здійснення діяльності у сфері сільського зеленого туризму власниками особистих селянських та сімейних фермерських господарств.
57. Стандарти сільського зеленого туризму України. програма категоризації «українська гостинна садиба».
58. Сільський зелений туризм як окрема форма рекреаційної діяльності.
59. Сільський зелений туризм: сутність та основні дефініції.
60. Міжнародна категоризація агрорекреаційного сервісу згідно з концепцією «Bed & Breakfast».
61. Підходи до організації сільського зеленого туризму в європейських країнах.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУС №01-16/10/од від 30.05.2024 р. індивідуальне завдання (ІЗ) є однією зі складових самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Індивідуальне завдання відноситься до різновиду форм науково-дослідної роботи і дає змогу здобувачам вищої освіти опанувати практику вирішення конкретних ситуаційних завдань та здобути навичок дослідницько-пошукової діяльності.

Результати науково-дослідної роботи здобувача можуть бути презентовані у формі: рефератів, презентацій, участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, публікації тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни, виступу з доповіддю на науковій конференції, участю у неформальній освіті тощо.

Знання здобувача оцінюються критеріями, відображеними у табл. 7.1.

Таблиця 7.1

№ з/п.	Вид навчально-наукової діяльності	Бали
Обов'язкові види роботи		
1.	Вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях	0-6
2.	Виконання завдань самостійної роботи	0-4
3.	Виконання поточних модульних контрольних заходів	0-10
Додаткові види роботи, в т.ч. ІЗ (за вибором здобувача)		
1.	Участь у вузівському турі студентської олімпіади/конкурсі наукових робіт	5
2.	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	5
3.	Призове місце на всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	10
4.	Публікація тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни	5
5.	Виступ з доповіддю на науковій конференції	5
6.	Участь у неформальній освіті	Згідно годин та відповідних тем з курсу

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни «Курортна справа» досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією презентацій, схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях проводиться дискусійне обговорення проблемних питань; задаються питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації освітнього процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод «переваги та недоліки», метод «Робота в інтернет мережі».

У процесі викладання лекційного матеріалу здобувачам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає питання (або власна тема за бажанням здобувача), які спонукають здобувача шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система спонукає здобувачів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів здобувача індивідуальних завдань.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Метод «мозкового штурму» спрямований на формування здатності здобувачів до генерування нових нестандартних ідей.

Метод «переваги та недоліки» сприяє розвитку здібностей до аналізування та критичного мислення.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Для кращого розуміння матеріалу застосовуються консультації з викладачем та самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle.

Матеріали курсу «Курортна справа» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=318>. В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль включає в себе систематичність та різні активності здобувача на практичних заняттях. Оцінюванню в балах підлягають:

- рівень знань, необхідний для розв'язування ситуаційних завдань, вправ, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання;
- повнота, якість і вчасність виконання завдань;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на занятті;
- активність при обговоренні питань.

9.1. Порядок поточного оцінювання знань здобувачів

Система оцінювання знань, вмінь і навичок здобувачів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни:

- рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи;

– виконання поточного модульного контролю.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача. Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Курортна справа» – 100. Об'єктами поточного контролю є: результативність роботи здобувача з вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях – 0-6 бали; виконання завдань самостійної роботи – 0-4 бали; поточний модульний контроль містить 30 тестів та оцінюється у 10 балів.

При оцінюванні виконаних практичних завдань та завдань до самостійної роботи увага приділяється не тільки якості їх виконання але й своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком освітнього процесу). Виконання здобувачами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок здобувач одержує оцінку 0.

Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Контроль за модулем проводиться після того як розглянуто теоретичний матеріал та виконано практичні завдання за модулем.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту заліку здобувач може набрати максимально 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни наведено у табл. 10.1 –10.2.

Таблиця 10.1

Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни «Курортна справа»

Поточний (модульний) контроль									ІМК	Сума	
Кількість балів за модуль	ЗМ1				ЗМ 2		ЗМ 3				
Кількість балів за теми	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	100	
в т.ч. за видами робіт:											
практичні заняття	6	6	6	6	6	6	6	6			
виконання СРС	4	4	4	4	4	4	4	4			
Бали за додаткову роботу, в т.ч. ІЗ (0-10)											

* – визначається НПП

** - визначається на розсуд НПП і може складати до 10 балів

Таблиця 10.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення організації освітнього процесу з навчальної дисципліни «Курортна справа» містить:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;

- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення;
- модульне середовище для навчання MOODLE.

1. Транченко Л.В. Методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Курортна справа» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2024. 26 с.

2. Транченко Л.В. Методичні матеріали для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Курортна справа» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2024. 25 с.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Кравець О.М., Рябєв А.А. Курортологія: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 167 с.
2. Курортна справа і медичний туризм [Текст] : (навч. посіб.) / І. В. Власенко, А. В. Іващенко, Т. Г. Сокол. - Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. - 374 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 371-374.
3. Курортна справа Галичини [Електронний ресурс] / В. М. Клапчук // Карпатський край. - 2014. - № 2. - С. 127-146. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kkr_2014_2_15
4. Курортологія: історичні, організаційні та клінічні аспекти : [колект.] монографія / В. С. Килівник, О. В. Гладкий, А. О. Голяченко, Ю. Й. Рудий, І. В. Руда; ред.: В. С. Килівник; Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова. - Київ : Центр учбової літератури, 2021. - 232 с.
5. Куяльницький лиман: реалії та перспективи рекреаційного використання : [колект.] монографія / Б. В. Буркинський, К. Д. Бабов, О. М. Нікіпелова, А. Л. Погребний, С. І. Ніколенко, Б. А. Насібуллін, С. Г. Гуща, Н. О. Ярошенко, О. Я. Олешко, О. І. Бахолдіна, С. Р. Гриневецький, Н. І. Хумарова, А. І. Мартієнко, Т. М. Безверхнюк, О. С. Голікова, О. О. Шека; НАН України, Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж., ДУ "Укр. НДІ мед. реабілітації та курортології МОЗ України". - Одеса : Гельветика, 2019. - 313 с.
6. Заваріка Г. М. Курортна справа : навчальний посібник / Г. М. Заваріка ; Міністерство освіти і науки України. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 263 с.
7. Транченко Л.В. Розвиток індустрії туризму та гостинності в Україні. Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць /Білецька Н.В., Транченко Л.В., Яворська В.В., Транченко О.М., Мазур Г.О./ [редакц. кол.: Куцик П. О., Апопій В. В., Семак Б. Б. та ін.]. – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. – Вип. 26. – С. 10-18.
8. Транченко Л.В. Особливості комунікації в індустрії гостинності в контексті глобалізації /Транченко Л.В., Яворська В.В., Сич В.А., Тимчук С.В., Терещук Н.В//вісник ОНУ. Сер.:Географічні та геологічні науки. Т.26, вип.1(38). 2021. С 135-146.

Додаткові джерела:

1. Особливості глибинної будови ділянок розташування всесвітньовідомих релігійних комплексів, курортного центру в м.Трускавець і давнього городища Аркаїм [Електронний ресурс] / М. А. Якимчук, І. М. Корчагін // Доповіді Національної академії наук України. - 2022. - № 3. - С. 39-50. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dnanu_2022_3_7
2. Івенти та краєзнавчі заходи як рекреаційний ресурс у курортно-оздоровчих закладах у післявоєнний період [Електронний ресурс] / І. О. Ілляшенко, Л. В. Громоздова, О. В. Шевчук, Н. О. Бойко, Г. С. Медвідь

// Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. - 2022. - № 28. - С. 99-108. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Piir_2022_28_11

3. Формування цілей сталого розвитку санаторно-курортних закладів [Електронний ресурс] / М. В. Субота, В. В. Іванишин, Л. Н. Лояк // Формування ринкових відносин в Україні. - 2020. - № 11. - С. 117-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2020_11_17

4. Аналіз інфраструктурного та логістичного забезпечення санаторно-курортного туризму в сучасних умовах [Електронний ресурс] / О. М. Лютак, А. О. Хамаза, О. Д. Шевчук // Економічні науки. Серія : Економічна теорія та економічна історія. - 2019. - Вип. 16. - С. 90-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnet_2019_16_14

5. Аналіз ринку санаторно-курортних послуг у системі туристичної діяльності в Україні [Електронний ресурс] / Н. Ступень, М. Ступень, З. Рижок, О. Ступень // Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. - 2020. - № 27. - С. 141-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2020_27_29

Ресурси мережі Internet:

1. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>.
2. Менеджмент діяльності санаторно-курортних закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/20101224/3_kraev.htm.
3. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>.
4. Закон України «Про курорти» від 5 жовтня 2000 р. № 2026–III
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>
5. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року.
Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501>

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Курортна справа» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС.

Визнання результатів навчання можливе за умови участі в таких активностях як програми академічної мобільності, навчання неформальній та/або інформальній освіті тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових

робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25% освітньо-професійної програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Курортна справа», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності УНУС. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат <http://surl.li/gasewa>, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

Робоча програма з дисципліни «Курортна справа» (2024-2025 н.р.) оновлена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС від 11 липня 2024 р. та переглянуто методичне забезпечення, оновлено список рекомендованих джерел та інформаційні ресурси.